

Funded by
the European Union

ERASMUS Jean Monnet

BeSustainAble-101085651

Лектор – Наталя Данько

Лекція 11

Сталі бізнес-моделі Для середнього та малого бізнесу в індустрії гостинності та аграрному секторі

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
факультет міжнародних економічних відносин та
туристичного бізнесу, кафедра міжнародної електронної
комерції та готельно-ресторанної справи

1. Аналіз кращих практик впровадження моделей сталого розвитку у сфері гостинності
2. Найкращі еко-готелі світу

1. Аналіз кращих практик впровадження моделей сталого розвитку у сфері гостинності

Funded by
the European Union

Концепція сталого розвитку в індустрії гостинності передбачає поєднання економічних, екологічних та соціальних аспектів для досягнення довгострокової стійкості та успіху компанії.

Основні складові реалізації концепції сталого розвитку в сфері гостинності можуть включати наступні:

1. Енергоефективність: використання енергозберігаючих технологій та матеріалів, зменшення витрат енергії на опалення, кондиціювання повітря, освітлення та інші процеси.
2. Водозбереження: використання водозберігаючих технологій та обладнання, зменшення витрат води на прибирання, зрошення та інші процеси.
3. Відходи: мінімізація відходів, їх повторне використання та переробка, використання біорозкладних матеріалів.
4. Харчування: використання місцевих та органічних продуктів, зменшення кількості відходів харчових продуктів, зменшення впливу на клімат та довкілля.
5. Соціальна відповідальність: забезпечення гідних умов праці та оплати праці, створення сприятливого середовища для працівників, залучення місцевих жителів до бізнесу, підтримка місцевої культури та традицій. Деякі готелі та ресторани в Україні стали активно підтримувати соціальні проекти та благодійність, а також забезпечувати робочі місця людям з особливими потребами та соціальними групами.
6. Екологічна орієнтація: зменшення впливу на довкілля та клімат, захист біорізноманіття та екосистем, підтримка розвитку екотуризму та сталого туризму.
7. Культурна спадщина: збереження та просування культурної спадщини
8. Зелені готелі: багато готелів в Україні почали активно займатися екологічними питаннями, наприклад, встановлювати енергозберігаючі пристрої, сортувати сміття та використовувати екологічно чисті матеріали.

Funded by
the European Union

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ

- **ISO 9000 — ISO 9004** - найбільш поширені у світі стандарти щодо систем якості.
- **ISO 14000** - серія міжнародних стандартів по створенню системи екологічного менеджменту.

Стандарт ISO 14001 – мінімум, якого

має дотримуватися кожне підприємство, щоб звести нанівець шкоду довкіллю.

У ряді країн в доповнення до ISO 14001
були створені власні

Funded by
the European Union

Організації країн світу, що займаються розробкою і впровадженням систем екологічного менеджменту:

British Airways Holidays, Certification for Sustainable Tourism, Green Globe, Green Key, HAC Green Leaf, HVS Eco Services, Touristic Union International, Green Hotel.

ISO 50001:2011 "Energy management systems – Requirements with guidance for use" - Системи енергоменеджменту. Вимоги та настанови щодо застосовування.

Розробкою стандартів ISO в туристичній сфері займається технічний комітет ISO/TC 228 «Туристичні послуги», який в даний час працює над стандартами в галузі пригодницького туризму, дайвінгу, охорони заповідників і курортних зон. Ще однією важливою групою стандартів у сфері туризму є стандарти на інформаційні символи.

Актуальним для готелів є стандарт, розроблений ISSA (International Sanitary Supply Association) - **Cleaning Industry**

Management Standard (CIMS). Якщо готель сертифікований ISSA **CIMS**, це гарантує базовий стандарт чистоти і санітарії в усіх приміщеннях готелю, а також передбачає письмові інструкції з очищення і обов'язкові навчальні програми.

Funded by
the European Union

«Блакитний прапор» — екологічний сертифікат, який видається пляжам і маринам країн Європи, Африки, Карибських островів, а також — Нової Зеландії, Канади на підставі рішення незалежного Міжнародного Жюрі про їх відповідність вимогам критеріїв Програми «Блакитний прапор». Для участі в Програмі необхідно бажання пляжів або марин і наявність національного координатора — громадської організації, яка є членом Міжнародної організації по освіті для навколишнього середовища. FEE є міжнародним координатором Програми «Блакитний прапор».

Програма «Блакитний прапор» була заснована в 1985 році у Франції, в 1987 році вона стала європейською програмою. У 1987 році в програмі брало участь 10 країн (452 пляжів і марин отримали "Блакитний прапор). У 2003 році програма стала міжнародною. У 2016 році в програмі брало участь 47 країн (більше 4266 пляжів і марин отримали «Блакитний прапор»). Список учасників програми <http://www.blueflag.global/all-bf-sites/> Найвищий показник екологічності пляжів в 2016 році мала Іспанія: 586 її пляжі відзначені Блакитним прапором. Друге місце посідає Греція — 429 пляжів, та третє місце за Туреччиною — 414 пляжів.

Funded by
the European Union

Сертифікат Green Key «Зелений ключ» – перша у світі програма екологічного маркування для готелів, об'єктів рекреації та спортивних об'єктів, бізнес і конференц-центрів, а також ресторанів. Вперше програма була запропонована в 1994 в Нідерландах. Сьогодні у програмі бере участь понад 2500 закладів у 53 країнах! В Україні програма працює майже 10 років.

Серед українських закладів, що отримали цю відзнаку в 2021р. - Екосадиба «Maison Blanche», Київська область, м. Васильків

На мапі за посиланням - всі готелі, що мають відзнаку "Зелений ключ"
<http://www.greenkey.global/green-key-sites/>

Funded by
the European Union

2. Найкращі еко-готелі світу

Funded by
the European Union

Ось декілька з найкращих готелів в Європі та світі, які впроваджують концепцію сталого розвитку:

Hotel Terra Jackson Hole,

США – цей готель знаходиться в Джексон-Хоул, Вайомінг, і пропонує низку програм сталого розвитку, таких як програма знижки для гостей, які вибирають електричні автомобілі, та використання енергії, що виробляється з вітру та сонця.

Funded by
the European Union

The Scarlet Hotel, Великобританія

цей готель
розташований в
Корнуоллі,
Великобританія, та
пропонує
безвідходність,
зниження
використання
пластику та
екологічно чисті місця
для проживання.

Funded by
the European Union

Busselton Jetty Chalets, Австралія

ці шале розташовані вздовж довгого молу на заході Австралії, і пропонують виключно екологічно чисті матеріали та електромобілі для транспортування гостей.

Funded by
the European Union

Villa Stéphanie, Німеччина

цей готель
розташований у
Баден-Бадені та
пропонує
максимально
екологічно чисте
проживання,
включаючи органічні
продукти
харчування,
використання
сонячної енергії та
рекуперацію тепла.

Funded by
the European Union

The Green House, Великобританія

цей готель
розташований у
Борнмуті,
Великобританія, і
відзначається
екологічним підходом
до управління
готелем,
використанням
енергії від сонячних
батарей та опаленням
за допомогою
геотермальної енергії,
має «Зелений ключ».

Funded by
the European Union

Vigilius Mountain Resort, Північна Італія

розташований в горах, цей готель забезпечує гостям повну енергетичну автономію завдяки сонячним панелям та використовує лише продукти місцевого виробництва.

Funded by
the European Union

Scandic Hotels, Швеція

ця готельна мережа є прикладом великого розміру використання сталої енергії та ресурсів, таких як сонячні панелі, системи зберігання енергії та повторне використання води.

Funded by
the European Union

Whitepod, Швейцарія

розташований у Швейцарських Альпах, цей готель пропонує гостям перебування у технологічних палатках зі зменшеним впливом на довкілля та низькою енерговитратою.

Funded by
the European Union

ECO Hotel «Villa Pinia», Одеса

готель знаходиться на березі моря у місті Одеса. Він пропонує гостям комфортабельні номери та апартаменти, які обладнані екологічними матеріалами та технологіями. Готель активно застосовує принципи енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.

Funded by
the European Union

«Green Hills Hotel», Яремче

розташований у мальовничому куточку Карпатських гір, у місті Яремче. Готель пропонує гостям комфортабельні номери та апартаменти, які обладнані екологічними матеріалами та технологіями. Готель також пропонує еко-тури та еко-екскурсії, які допоможуть гостям насолодитися красою природи Карпат.

SWOT-аналіз розвитку СЗТ в Україні

Сильними сторонами кластерів СЗТ для сприятливого розвитку туризму є:

- 1) чисте та безпечне довкілля;
- 2) гарні пейзажі, багата флора та фауна, наявність річок, гір, озер, лісів, багатство історичних та культурних об'єктів;
- 3) низька вартість життя та продовольства;
- 4) велика кількість індивідуальних операторів, які традиційно приймають гостей;
- 5) збережені сільські традиції;
- 6) гостинність населення.

До загроз, які будуть перешкоджати розвитку туризму, належать:

- 1) відсутність стандартів послуг, що призводить до зниження якості послуг;
- 2) високий рівень безробіття створює основу для зростання злочинності, стримуючи потенційних туристів;
- 3) суперництво та відсутність координації між різними туристичними організаціями перешкоджає досягненню спільних стратегічних цілей розвитку сільського туризму в регіоні;
- 4) низький політичний імідж не підтримує діяльність іноземних інвесторів;
- 5) відсутність політичної стабільності та закону про сільський зелений туризм стримують розвиток відпочинку у сільських районах.

Слабкі сторони кластерів СЗТ, які можуть перешкоджати розвитку туризму, полягають у:

- 1) низькій якості житла;
- 2) проблемах з водо- та електропостачанням;
- 3) відсутності достатньої практичної туристичної інформації про регіони;
- 4) низькому рівні володіння англійською мовою у власників садиб;
- 5) невеликій кількості місць;
- 6) нерозвиненій інфраструктурі.

Потенційні можливості та вигоди розвитку туризму за допомогою кластерів СЗТ полягають у наступному:

- 1) розвиток екотуризму, в рамках якого домашні господарства виступатимуть як база для ночівлі;
- 2) можливість регулювання туристичних потоків та економічної діяльності за допомогою економічних методів;
- 3) створення сприятливого інформаційного середовища як для власників, так і для туристів, шляхом об'єднання з інформаційним та аналітичним центром розвитку зеленого туризму у сільських районах;
- 4) можливість взаємовигідного співробітництва із сільськогосподарським сектором шляхом впровадження інноваційних форм зеленого туризму у сільських районах.

Північний Рейн-Вестфалія

Ессен: Зелена столиця Європи

Рурська область асоціюється, як правило, зі сталлю, металом та видобутком корисних копалин. Але Рурський мегаполіс Ессен може бути іншим: у 2017 році його назвали «Зеленою столицею Європи». Завдяки численним програмам озеленення, Ессен сьогодні вважається третім найзеленішим містом у Німеччині. Історичні парки, сучасні зелені насадження та велика мережа велосипедних доріжок запрошують відвідувачів відпочити на свіжому повітрі. Головною пам'яткою залишається промислова пам'ятка та єдиний об'єкт всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Рурській області: шахта Цольферайн.

Культурним та творчим центром Ессена стала шахта. У старих цехах розмістилися міські музеї та виставки. Територія шахти величезна та поділена на три зони. У шахтах 1-2-8 розташовано культурно-розважальний центр. Завод з переробки вугілля (зона 2) не чіпали і він залишився непрацюючим заводом, як пам'ятник. На заводі навіть є басейн та колесо огляду. В основній зоні - шахті номер 12, розташований туристичний центр комплексу, різні музеї та картинні галереї.

Funded by
the European Union

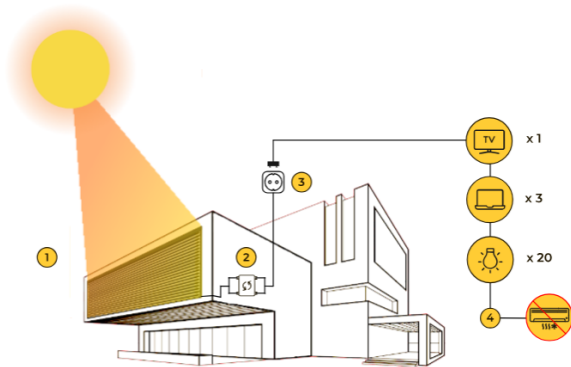
Ресторан «Сніг на голову» Харків

- За кухню закладу відповідає шеф Олександр Білодід, який був учасником шоу «Майстер-шеф». А страви готують люди з ментальною інвалідністю, вони пройшли навчання у кулінарній школі Al.Cuisine.
- На кухні в "Сніг на голову" позмінно гарують чотири людини. Два старші кухарі та два молодші. Співробітники з інвалідністю працюють молодшими кухарями – по одному або по два на зміні, яка триває у них від 4 до 8 годин.

SolarGaps – це український стартап, який розробив перші у світі жалюзі з сонячними елементами.

ЯК ПРАЦЮЄ SOLARGAPS?

- 1 кв. м. SolarGaps генерує 100 Ватт за годину роботи
- Інвертор конвертує енергію та подає її в сітку
- Підключайте та користуйтеся побутовими приладами
- Активне затінення економить на кондиціюванні 70%

Перші розумні жалюзі з сонячними елементами SolarGaps здатні автоматично відстежувати рух сонця протягом дня для найбільш ефективної генерації енергії, сприяючи при цьому підтримці комфортної температури в приміщенні.